

Etické otázky všedního dne

cyklus preventivních programů
pro děti a mládež

NABÍDKA PRO ŠKOLY

ZŠ I. a II. stupeň
SŠ a SOU
přednášky pro rodiče žáků ZŠ

Centrum pro rodinu Zlín
ACER – Asociace center pro rodinu

Vážení přátelé,

dovolujeme si Vás oslovit na začátku nového školního roku s nabídkou preventivních programů pro žáky Vašich škol.

Jedná se o cyklus preventivních programů „Etické otázky všedního dne“.

Programy jsou 2-4dílné, určené pro děti a mládež od 1. po 9. třídu základní školy (každý program je určený pro jeden ročník ZŠ) a pro SŠ a SOU.

Tematicky jsou sestavené podle čtyř programových řad, které se opakují v každém ročníku (u menších dětí jsou některá témata sloučena):

- 1) Jak si poradit se životem (kdo jsem a jaký mám být) – rozvoj vlastní osobnosti
- 2) Člověk mezi lidmi – mezilidské vztahy
- 3) Na cestě za láskou – partnerské, manželské a rodinné vztahy
- 4) Tudy cesta nevede (a jak to má být správně) – prevence sociálně-patologických jevů

Programy probíhají zpravidla v prostorách školy (ale podle Vašeho přání i na škole v přírodě, školním výletě atd.).

Každé setkání trvá dvě vyučovací hodiny; střídají se krátké přednášky, diskuse, videoukázky, práce samostatná, ve dvojicích i ve skupinách, tvoření, dramatika, hudba, odpovědi na dotazy atd.

Tyto programy nabízí Centrum pro rodinu Zlín, od roku 2010 v rámci projektu *ACER – Rozvoj služeb pro rodinu* i některá další centra pro rodinu ve Zlínském kraji a v Jihomoravském kraji, nabídka se postupně rozšiřuje do dalších regionů.

Nabízíme také přednášky pro rodiče žáků ZŠ.

Kontakt a bližší informace:

Andrea Šimečková,
Centrum pro rodinu Zlín o. s.
Okružní 5298, 760 05 Zlín
tel. 577 212 020 (kancelář), mob. 731 621 235
e-mail: andrea.simeckova@cpr-zlin.cz

Programy pro jednotlivé ročníky:

- 1. třída ZŠ: *Já, moji kamarádi a moje rodina***
A1 – Já a moji kamarádi; A2 – Já a moje rodina
- 2. třída ZŠ: *Mluvíme a nasloucháme, a přitom se rádi máme***
B1 – Jak spolu mluvíme; B2 – Nad rodinným albem
- 3. třída ZŠ: *Zdravé myšlenky – zdravé vztahy***
C1 – Myšlenky a vztahy; C2 – Máme doma miminko
- 4. třída ZŠ: *Můžu se stát hrdinou?***
D1 – Moje vzory, úspěch a neúspěch;
D2 – Jak se bránit nátlaku;
D3 – Od prvního setkání k nové rodině
- 5. třída ZŠ: *Dítě na cestě k dospělosti***
E1 – Od dětství k dospělosti;
E2 – Rozdíly a pochopení mezi lidmi;
E3 – Jak nám rodiče dali největší dar
- 6. třída ZŠ: *Dozrávám v osobnost***
F1 – Dimenze mojí osobnosti; F2 – Kompas v nás;
F3 – Rodinná pravidla; F4 – Správná a špatná výživa
- 7. třída ZŠ: *Moje místo v životě a mezi lidmi***
G1 – Životní cíle a prostředky; G2 – Lidé kolem mě;
G3 – Druhy lásky; G4 – Emoce a jak si s nimi poradit
- 8. třída ZŠ: *Zdravá osobnost a zdravé vztahy***
H1 – Osobnost a přizpůsobování druhým;
H2 – Povaha, charakter a vztahy;
H3 – Jak najít toho pravého;
H4 – Násilí a hranice ve vztazích
- 9. třída ZŠ: *Na životní křižovatce***
I1 – Světové názory a můj směr;
I2 – Rozdílnost a tolerance;
I3 – Láska a plánování rodiny;
I4 – Rizika „špatného sexu“ a jak se jim vyhnout
- SŠ a SOU: *Na prahu „dospělého života“***
J1 – Můj život, čas, cesta a cíl;
J2 – Já, ty a my;
J3 – Láska: dar vzájemný, dar předávaný;
J4 – Vztahy: radost i problém

Přednášky pro dospělé – rodiče a vychovatele:

K – Výchova dětí k manželství a rodičovství

L – Prevence – ale jaká?

A) Já, moji kamarádi a moje rodina – pro žáky 1. třídy ZŠ

Cílem dvou setkání je zaměřit pozornost dětí na své jednání mezi kamarády i v rodině a pomoci jim rozvíjet dobré vztahy.

Cílová skupina: žáci 1. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, prevence proti šikaně

Forma: 2 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: A1 Já a moji kamarádi

- Honzík a Anička
- strom se pozná po ovoci
- pohádka o zlobivém autíčku
- jak druhým neublížovat a jak si nenechat ublížit
- pravidla dobrých vztahů
- spolupráce – s písničkou

A2 Já a moje rodina

- jak rodina vznikne
- kdo patří do naší rodiny
- moje místo v rodině
- jak doma pomáháme
- výroba dárečku pro rodinu

Rozsah akce: 2 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Cena: podle domluvy

Ostatní: přítomnost pedagoga vítána;
dětí si mohou přinést do školy fotografie své rodiny

B) Mluvíme a nasloucháme, a přitom se rádi máme

– pro žáky 2. třídy ZŠ

Cílem dvou setkání je zamyšlení nad významem slov v mezilidských vztazích, prohloubení komunikačních dovedností, poznání hodnoty rodinných a příbuzenských vztahů a povzbuzení, aby si o své rodině povídaly doma s rodiči a prarodiči.

Cílová skupina: žáci 2. třídy ZŠ

velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, prevence proti šikaně

Forma: 2 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: B1 Jak spolu mluvíme

- Honzík a Anička
- slovíčka dobrá a zlá
- „hovoří“ i náš postoj
- naslouchání a porozumění
- aby slova neubližovala

B2 Nad rodinným albem

- tatínek a maminka byli také dětmi
- svatba a co k ní patří
- z manželů jsou rodiče
- kreslení „stromu rodiny“
- rodinná doplňovačka

Rozsah akce: 2 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Cena: podle domluvy

Ostatní: přítomnost pedagoga vítána

C) Zdravé myšlenky – zdravé vztahy – pro žáky 3. třídy ZŠ

Cílem dvou besed je zamyšlení nad tím, jak naše pocity, myšlenky a postoje ovlivňují naše jednání a vztahy, a prohloubení postojů úcty k rodině a všem jejím členům, včetně nového života – dítěte před narozením.

Cílová skupina: žáci 3. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická, prevence proti šikaně

Forma: 2 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: C1 Myšlenky a vztahy

- vyjadřování pocitů
- jak s pocity zacházet
- myšlenky a způsob pohledu na lidi a události
- Honzík a Anička
- jak se myšlenky projevují – barevní človičci

C2 Máme doma miminko

- láska, zasnubky a manželství – vztahy postavené na důvěře
- než se dítě narodí – film *Ahoj, tady jsem!*
- jak se rodiče na příchod dítěte připravují
- co dítě potřebuje
- jak projevit lásku – učíme se ukolébavky pro miminko

Rozsah akce: 2 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Cena: podle domluvy

Ostatní: při druhé besedě třída s televizí
a DVD nebo videopřehrávačem;
přítomnost pedagoga vítána

D) Můžu se stát hrdinou? – pro žáky 4. třídy ZŠ

Tři besedy, zaměřené na poznání a rozvíjení svých možností, schopností a dovedností, včetně dovednosti odmítat špatné věci, ale i na rozvoj vnímavosti a schopnosti ocenit druhé ve třídě i v rodině.

Cílová skupina: žáci 4. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická,
prevence proti návykovým látkám

Forma: 3 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: D1 Moje vzory, úspěch a neúspěch

- kdo je mým vzorem
- hrdinové všedního dne
- překonat ostatní – nebo sebe?
- úspěch a neúspěch, co se z nich můžeme naučit
- správný vztah k vlastním chybám

D2 Jak se bránit nátlaku

- co nám prospívá, co nám škodí
- snadná cesta a její úskalí
- závislosti a jak jim předejít
- odvaha k odmítnutí
- můžeme být dobrým vzorem pro ostatní

D3 Od prvního setkání k nové rodině

- muži a ženy z naší rodiny
- jak poznat „toho pravého“
- láska, zasnubý a manželství
- velký strom rodiny
- velká rodinná doplňovačka

Rozsah akce: 3 x 2 vyučovací hodiny

Cena: podle domluvy

Ostatní: přítomnost pedagoga vítána

E) Dítě na cestě k dospělosti – pro žáky 5. třídy ZŠ

Cyklus tří besed, zaměřený na pochopení změn v přicházejícím dospívání, k posílení úcty k vlastnímu tělu i k druhým lidem, hledání zdravého postoje ke své sexualitě a zdravých vztahů mezi chlapci a děvčaty (ale i mezi lidmi obecně).

Cílová skupina: žáci 5. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická

Forma: 3 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: E1 Od dětství k dospělosti

- moje životní cíle – co je a bude v mém životě důležité
- jak rozdělit čas
- z dítěte se stává dospělý
- změny v dospívání – tělesné i ostatní
- rozdíly mezi dospělým a dítětem, dozrávání v osobnost
- zodpovědnost za sebe i za druhé

E2 Rozdíly a pochopení mezi námi

- každý z nás je originál
- pochopení a tolerance mezi lidmi různých kultur
- jak se ve třídě známe
- dívčí a chlapecké záležitosti
- spolupráce
- doplnění muže a ženy ve vzájemných vztazích, v rodičovství

E3 Jak nám rodiče dali největší dar

- manželství: vzájemný dar a společný dar dítěti
- kde a jak vzniká nový člověk
- krása a důležitost mateřství a otcovství, zodpovědnost rodičů
- kde získávat pravdivé informace
- jak si nenechat ublížit

Rozsah akce: 3 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Ostatní: možnost psaní na tabuli; přítomnost pedagoga vítána

F) Dozrívám v osobnost – pro žáky 6. třídy ZŠ

Čtyři besedy zaměřené na pochopení hodnoty každého člověka, na pozitivní vztahy k sobě a k druhým lidem ve třídě i v rodině, na prevenci poruch příjmu potravy.

Cílová skupina: žáci 6. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická, prevence proti šikaně

Forma: 4 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: F1 Moje osobnost

- kdo jsem a co si o sobě myslím
- sebezpřijetí
- moje osobnost a její složky
- znám svoji hodnotu?
- rozhodování, charakter

F2 Kompas v nás

- rovnováha ve vztahu k sobě a k druhým
- asertivita – agresivita – pasivita
- jak se bránit manipulaci
- „okno naší spolupráce“

F3 Rodinná pravidla

- jak funguje rodina
- postavení dítěte v rodině
- vztahy a práce
- důležitost pravidel, pravidla v naší rodině
- jak se učit lásce

F4 Správná a špatná výživa

- mentální anorexie, bulimie – příčiny, následky
- výpočet BMI, zásady správné výživy
- poruchy příjmu potravy – nemoc sebevědomí
- která krása je důležitá
- také mysl potřebuje dobrou výživu

Rozsah akce: 4 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Ostatní: možnost psaní na tabuli; přítom. pedagoga dle dohody;
4. setkání: promítací plátno/ bílá stěna, zatemnění

G) Moje místo v životě a mezi lidmi – pro žáky 7. třídy ZŠ

Besedy zaměřené na poznání sebe sama a pomoc při správném rozhodování, na dovednosti při ovládání svých emocí a na lepší vztahy se spolužáky ve třídě i s rodiči a sourozenci.

Cílová skupina: žáci 7. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická, prevence proti šikaně

Forma: 4 besedy doplněné motivačními aktivitami

Obsah: G1 Životní cíle a prostředky

- priority mého života
- prostředky k dosažení cílů
- postoje a přístup k životu, poctivost a nepoctivost
- cíl a motivace, tvrdá práce a snadná cesta
- tajné přátelství – úkol pro příští setkání

G2 Lidé kolem mě

- jak se pozná dobrý kamarád
- komunikace a řešení konfliktů
- moji spolužáci – kamarádi nebo nepřátelé?
- naše třída – jaká je a jak by mohla být lepší
- na co si stěžuji – úkol pro příští setkání

G3 Druhy lásky

- co není láska
- druhy lásky (storge, eros, filia, agapé) a jejich charakteristika
- vztahy k rodičům a sourozencům
- komunikace – metoda „čtyř uší“
- co se v rodině naučíme...

G4 Emoce a jak si s nimi poradit

- nestálost emocí, zákonitosti citových výkyvů
- nejbolavější problémy dospívání a čtyři charakteristické emoce (závist a vina, hněv, deprese)
- jak se chránit před manipulací
- jak zvládnout hněv
- deprese a pomoc

Rozsah akce: 4 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání:	v prostorách školy i jinde
Cena:	podle domluvy
Ostatní:	možnost psaní na tabuli; přítomnost pedagoga dle dohody; první setkání – promítací plátno nebo bílá stěna, zatemnění; čtvrté setkání – CD přehrávač

H) Zdravá osobnost a zdravé vztahy – pro žáky 8. třídy ZŠ

Cyklus besed pro poznání povahy a rozvíjení charakteru, rovnoprávných vztahů s ostatními lidmi a ujasnění představ o budoucím partnerovi pro život.

Cílová skupina: žáci 8. třídy ZŠ
velikost skupiny: max. 1 třída

Typ prevence: sociální, prevence proti násilí ve vztazích

Forma: 4 besedy, doplněné motivačními aktivitami

Obsah: H1 Osobnost a přizpůsobování druhým

- osobnost člověka
- psychické problémy dospívání
- zdravé sebevědomí
- přizpůsobení nebo vlastní názor?

H2 Povaha, charakter a vztahy

- je povaha totéž co charakter?
- sebezpřijetí a sebevýchova
- charakter
- rozhodování
- přátelé nad zlato

H3 Jak najít toho pravého

- motivace k chození
- správný člověk, správný čas
- hledání „ideálního manžela/manželky“ – a jaký/jaká jsem já?
- fáze známosti a úkoly ve vztahu

H4 Násilí a hranice ve vztazích

- co je násilí ve vztazích, jeho formy
- cyklus násilí – kdo je vinen?
- jak rozpoznat varovné signály
- jak se projevuje zdravý a nezdravý vztah
- manipulace a asertivita
- sebeúcta a úcta k druhým

Rozsah akce: 4 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Ostatní: možnost psaní na tabuli; 2. setkání: promítání

I) Na životní křižovatce – pro žáky 9. třídy ZŠ

Cílem tohoto cyklu besed je otevřít otázky spojené s výběrem světového názoru, prohloubení vzájemného pochopení a úcty mezi lidmi obecně a mezi chlapci a děvčaty konkrétně, vedení mladých lidí k zodpovědnosti za své jednání, za sebe i za svého partnera a budoucí rodinu.

Cílová skupina: žáci 9. třídy ZŠ
velikost skupiny: 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická

Forma: 4 besedy, doplněné motivačními aktivitami

Obsah: I1 Světové názory a můj směr

- co je to SN a proč je důležité nějaký SN mít
- na jaké otázky světový názor odpovídá
- přehled základních světových názorů
- kritéria posuzování, podle čeho si vybrat
- náboženství a sekty, jak sektu poznat a jak se chránit

I2 Rozdílnost a tolerance

- co je to tolerance?
- rozdíly a pochopení mezi lidmi, solidarita mezi kulturami
- rozdíly a podobnosti mezi mužem a ženou, doplnění
- dimenze vztahu mezi mužem a ženou
- známost, manželství, nesezdané soužití

I3 Láska a plánování rodiny

- plánování rodiny – schopnost a ochota mít dítě
- společná plodnost muže a ženy
- vznik a vývoj člověka od početí do narození
- různé přístupy k plánování rodiny
- co dítě potřebuje k životu, základy výchovy

I4 Rizika „špatného sexu“ a jak se jim vyhnout

- přehled patol. jevů, souvisejících se sexualitou
- možná rizika a jak jim předejít
- pohlavní a pohlavně přenosné nemoci, AIDS
- neplánované těhotenství – nechtěné dítě?

- odpovědnost za své jednání, kde hledat pomoc v těžkostech

Rozsah akce: 4 x 2 vyučovací hodiny

Místo konání: v prostorách školy i jinde

Cena: podle domluvy

Ostatní: možnost psaní na tabuli;
přítomnost pedagoga dle dohody;
všechna setkání: promítací plátno nebo bílá stěna,
zatemnění

J) Na prahu „dospělého života“

Cyklus čtyř setkání pro středoškoláky, ve kterém se hovoří o formování osobnosti, vztazích, výběru partnera pro manželství, sexualitě a plánování rodiny. Cílem je dát mladým lidem solidní podklady pro jejich vlastní životní rozhodování.

Cílová skupina: studenti SŠ a SOU
velikost skupiny: 1 třída

Typ prevence: sociální, zdravotnická

Forma: 4 besedy, doplněné motivačními aktivitami

Obsah: J1 Můj život, čas, cesta a cíl

- osobnost, dospělost, sebepřijetí a sebevýchova
- životní cíle a motivace, priority
- plánování času
- úspěchy a neúspěchy, co se z nich můžeme naučit

J2 Já, ty a my

- co hledám ve vztahu a co jsem ochotný dát
- moje/ naše životní hodnoty
- komunikace a konflikty
- romantika všedního dne
- manželství nebo volné soužití?

J3 Láska – dar vzájemný, dar předávaný

- dimenze vztahu, vzájemné doplnění
- plodnost muže, plodnost ženy, společná plodnost
- metody plánování rodičovství
- těhotenství a jeho prožívání, otcovství a mateřství
- co jsme dostali, předáváme dalším generacím

J4 Vztahy – radost i problém

- jak se pozná zdravý vztah
- nezdravý vztah – varovné signály
- hranice ve vztahu
- místo sexuality ve vztahu
- sexuální „úlety“ a jejich rizika
- porovnání jednotlivých způsobů prevence

Rozsah akce: 4 x 2 vyučovací hodiny

Ostatní: možnost psaní na tabuli; 1. a 3.setkání – promítání

K) Výchova dětí k manželství a rodičovství

Tento program je určen pro rodiče, cílem je poskytnutí pomoci a povzbuzení rodičům při výchově dětí k manželství a rodičovství.

Cílová skupina: rodiče žáků ZŠ

Typ prevence: sociální a zdravotnická

Forma: beseda/ přednáška, diskuse s dotazy

Obsah:

- **předpoklady k výchově**
(osobnost vychovatele, vztahy v rodině)
- **co každé dítě k životu potřebuje**
(potřeby biologické, citové, potřeba bezpečí a jistoty, potřeba ohodnocení a tvořivého uplatnění, potřeba vedení při budování charakteru)
- **předávání života**
(jak dětem odpovídat na otázky vzniku života, vysvětlení před pubertou)
- **příprava dětí na manželství a rodičovství**
(pomoc při budování charakteru, zásady výběru partnera, vedení k zodpovědnosti za svou budoucí rodinu)

Rozsah akce: 1 – 2 hodiny (např. během třídní schůzky)

Místo konání: v prostorách školy

Cena: bez poplatku

Ostatní: možnost psaní na tabuli;
podle potřeby doporučená návaznost:

- osobní konzultace
- poradenská služba Centra pro rodinu
- kurzy pro rodiče, které CPR pořádá
(kurzy Respektovat a být respektován, Kurzy efektivního rodičovství, kurzy přirozeného plánování rodičovství, kurzy pro nastávající rodiče aj.)

L) Prevence – ale jaká?

Hlavním cílem přednášky je poskytnout podklady pro zodpovědný výběr programů prevence HIV/ AIDS a dalších sexuálně přenosných chorob, ukázat souvislost s jinými sociálně-patologickými jevy a nastínit možná řešení.

Cílová skupina: učitelé základních a středních škol,
vychovatelé a pracovníci s mládeží, rodiče
velikost skupiny: cca 25 účastníků

Typ prevence: zdravotnická, sociální

Forma: přednáška/ beseda, diskuse s dotazy

Obsah:

- dva základní přístupy k prevenci
- komprehensivní (nesměrovaný) přístup
- směrovaný přístup
- východiska, hlavní myšlenky a výchovné cíle obou přístupů
- jak se tyto přístupy osvědčily v praxi – zkušenosti z různých zemí světa
- zdůvodnění dopadu jednotlivých přístupů na sexuální chování dospívajících
- jak spolu souvisejí různé sociálně-patologické jevy
- hledání životních hodnot
- důležitost postoje vychovatele pro vedení mládeže

Rozsah akce: 1 – 2 hodiny

Místo konání: dle domluvy

Cena: bez poplatku

Ostatní: ---